

การรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหา
สารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
**Perception and Opinions of Students Toward Preventing
Drug Problems at Kasetsart University, Bangkhen Campus**

วิชาญ วงษ์สังข์
Vichan Wongsang

ABSTRACT

This research aims to investigate the perception and opinions of students toward preventing drug problems at Kasetsart University, Bangkhen Campus. The sample consisted of 1,864 undergraduate students. Questionnaire was used as a research instrument. Statistic analyses include percentage, mean and standard deviation.

The results revealed that: 1) the level of the students' perception toward preventing drug problems at Kasetsart University, Bangkhen Campus, was high. When considering all related points, the students had a strong tendency to perceive drug problems. The most sensible issue for the students was crime and harm of drug abuse while drug assistance cure was the least ones. Media had a moderate impact on their perception of drugs. Television media and public relations media of Kasetsart University had the most and least impacts, respectively. 2) the overall level of the students' opinions toward preventing drug problems at Kasetsart University, Bangkhen Campus, was high. An increase of drug use was primarily affected by social environment which, in the students' opinions, were the entertainment complex at night on the one hand at most, and imitating celebrities on the other at least. Lecture hall was considered the most appropriate place for anti – drug activities whereas the sports area was the least one. Most students agreed that television production and public relations through KU Channel could be the most efficient means to publicize knowledge and activities relating to drug prevention. Opinion forum would be the least effective solution to drug problems.

Key words: drug problems, drug abuse, drug prevention

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

- 1) การรับรู้ของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน
- 2) ความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 1,864 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถาม ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า นิสิตมีการรับรู้ในเรื่องเกี่ยวกับสารเสพติดอยู่ในระดับมาก เนื้อหาที่นิสิตรับรู้มากที่สุดคือ โทษและอันตรายของสารเสพติด เนื้อหาที่รับรู้น้อยที่สุดได้แก่วิธีการให้ความช่วยเหลือ/บำบัดรักษาผู้ติดสารเสพติด นิสิตมีการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสารเสพติดจากสื่อประชาสัมพันธ์ในระดับปานกลาง สื่อที่นิสิตมีการรับรู้มากที่สุดได้แก่ สื่อโทรทัศน์ สื่อที่รับรู้น้อยที่สุดได้แก่ สื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย และ 2) ความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพแวดล้อมในสังคมที่เป็นสาเหตุทำให้ปัญหาสารเสพติดมีเพิ่มมากขึ้นนิสิตมีความเห็นว่าสาเหตุมากที่สุดจากแหล่งสถานบริการบันเทิงยามค่ำคีน มีความเห็นว่าสาเหตุน้อยที่สุดได้แก่ การลอกเลียนแบบศิลปินดารามีชื่อเสียง ด้านสถานที่ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการป้องกันปัญหาสารเสพติดได้แก่ อาคารศูนย์เรียนรวม มีความเหมาะสมน้อยที่สุดได้แก่ บริเวณสนามกีฬา และด้านรูปแบบและแนวความคิดการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาสารเสพติด นิสิตมีความเห็นว่าการเผยแพร่ความรู้ข่าวสารและกิจกรรมเรื่องสารเสพติดดีที่สุดได้แก่ การผลิต

รายการโทรทัศน์/ประชาสัมพันธ์ผ่าน KU Channel นิสิตมีความเห็นว่าดีน้อยที่สุดได้แก่ การจัดเวทีอภิปรายระดมความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาสารเสพติด

บทนำ

สารเสพติด เป็นปัญหาในระดับชาติที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว รุนแรง นับเป็นอุปสรรคสำคัญต่อคุณภาพของประชากร สังคม เศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งรัดแก้ไข และควบคุมให้ได้ภายในระยะอันสั้น รัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาสารเสพติดอย่างจริงจังโดยประกาศทำสงครามกับสารเสพติด พร้อมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์ในการเอาชนะปัญหาโดยใช้หลักการแก้ไขปัญหาแบบองค์รวม (holistic approach) กำหนดให้ทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องร่วมแรงร่วมใจดำเนินการ รวมถึงการใช้พลังของเยาวชนในสถานศึกษาสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีจำนวนมหาศาลได้ผนึกเป็นพลังสำคัญในการแก้ไขปัญหาสารเสพติดของชาติให้หมดสิ้นไป (สำนักส่งเสริมและพัฒนาศึกษานักศึกษา, 2547)

คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2548 ถึงผลการดำเนินนโยบายของรัฐบาล 4 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2544-2547) และ 4 ปีต่อไป (พ.ศ.2548-2551) โดยรัฐบาลจะดำเนินนโยบาย 9 ประการ 1. นโยบายจัดความยากจน 2. นโยบายพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ 3. นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและแข่งขันได้ 4. นโยบายบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 5. นโยบายการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ 6. นโยบายพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 7. นโยบายส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม 8. นโยบายรักษาความมั่นคงของรัฐ 9. นโยบายตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและในส่วนที่เกี่ยวข้อง

กับสารเสพติดคือ **นโยบายพัฒนคนและสังคมที่มีคุณภาพ** รัฐบาลจะดำเนินการต่อเนื่องอย่างจริงจังที่จะปราบปรามผู้มีอิทธิพลและสารเสพติดให้หมดไปจากสังคมไทยโดยยังคงยึดหลักการ “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษา ส่วนผู้ค้า คือ ผู้ที่ต้องได้รับโทษตามกฎหมายการยุติธรรม”

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเสพยาในปัจจุบัน เป็นปัญหาสังคมที่สำคัญมาก เพราะได้มีการแพร่ระบาดของสารเสพติดหลายชนิด เข้ามาในสถานศึกษาสู่เยาวชนไทย เนื่องจากหลายปัจจัยและหลายช่องทาง เช่น ปัจจัยทางด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยสภาพแวดล้อม สถานที่เที่ยวบันเทิงในกรุงเทพมหานคร กลุ่มนักเล่นการพนันซึ่งหากเล่นเสียอาจคิดหารายได้ด้วยการจำหน่ายสารเสพติด กลุ่มมั่วสุมเสพยาในห้องพักอาคารชุด เป็นต้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสารเสพติดของประเทศไทยเป็นอย่างดีซึ่งในมหาวิทยาลัยฯ ก็มีนิสิตเป็นจำนวนมากทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ณ วิทยาเขตบางเขน จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาสภาพการรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแนวคิดและแนวทางการจัดกิจกรรมหลายๆ ด้านในการดำเนินงานป้องกันปัญหาสารเสพติด โดยสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด สร้างค่านิยมปลูกจิตสำนึก สร้างภูมิคุ้มกันด้านสารเสพติด สร้างความเป็นผู้นำสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ยังครอบครัว ชุมชนและสังคมภายนอกมหาวิทยาลัยให้กว้างขวางแพร่หลายมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ในทุกรูปแบบ อีกทั้งนิสิตยังมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตต่อ

การป้องกันปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

การตรวจเอกสาร

การรับรู้ (perception) เป็นกระบวนการที่บุคคลใช้เลือกจัดประเภท และแบ่งความหมายของสิ่งเร้าจากสิ่งแวดล้อมที่ມาระตุ้นประสาทรับการสัมผัส และพาดพิงข้อมูลที่เปลี่ยนไปสู่การกระทำที่มีความหมาย ดังนั้นพฤติกรรมของบุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับอย่างไรขึ้นอยู่กับผลของการทำงานของกระบวนการรับรู้ และการรับรู้นี้ทำให้บุคคลตระหนักถึงตนเอง บุคคลอื่น สิ่งของและเหตุการณ์ในสิ่งแวดล้อมในโลกแห่งความเป็นจริง การรับรู้ให้ความหมายความสำคัญต่อบุคคลนั้น และมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมออกมา แต่ละบุคคลมีการรับรู้ต่อสิ่งเร้าในสถานการณ์ เป้าหมาย สถานภาพ บทบาทของตนในครอบครัว โลกของงานและสันตนาการส่วนบุคคล กรรณิการ์ (2528)

พัฒนา (2549) ได้สรุปว่ากระบวนการรับรู้และยอมรับเทคโนโลยีที่ถูกถ่ายทอดแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ ขั้นการรับรู้ ขั้นการให้ความสนใจ ขั้นการประเมินจากข้อมูล ขั้นการค้นหาความจริง ขั้นการนำไปปฏิบัติจริงและขั้นการมีความเชื่อมั่นและพร้อมให้การถ่ายทอด (Figure 1) ซึ่งได้ระบุว่า การรับรู้และยอมรับมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง และในแต่ละขั้นตอนหรือระดับของการรับรู้และยอมรับเทคโนโลยีก็มีพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งเทคโนโลยีเป็นได้ทั้งแนวคิด การปฏิบัติและสิ่งประดิษฐ์ จึงมีความหมายครอบคลุมเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับสารเสพติดด้วยเช่นกัน

นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ต่างๆ มากมาย ดังเช่น ฌูพร (2547) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกหรือความเชื่อต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดๆ โดย

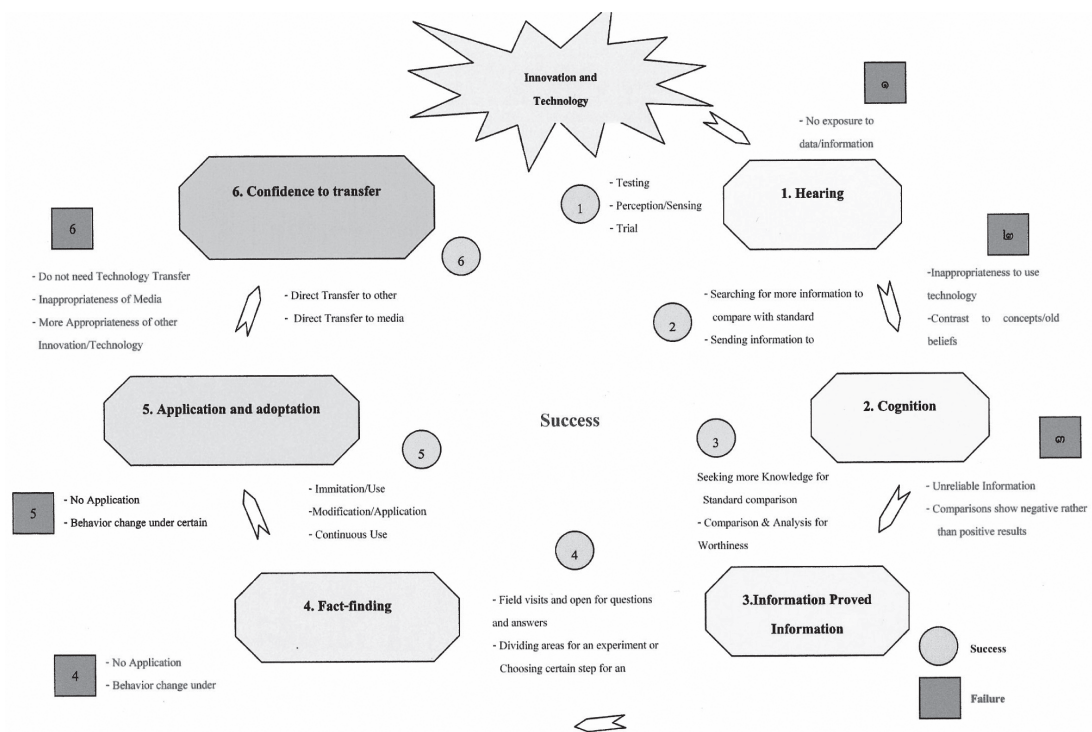

Figure 1 Reception and Adoption of Transferring Technology.

Source: Sukprasert (2006)

อาศัยความรู้ต่างๆ จากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้น ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็นทั้งในด้านบวกและด้านลบหรือในด้านที่เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วย โดยอาจแสดงออก เป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรก็ได้ ซึ่งอาจถูกหรือไม่ถูกต้องก็ได้ เช่นเดียวกับภานุวัฒน์ (2547) ได้กล่าวว่าความคิดเห็นคือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง อาจเป็นการแสดงออกในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ทั้งนี้อยู่บนพื้นฐานของความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล

จากความหมายที่ได้รวบรวมพอสรุปได้ว่าการรับรู้ คือ ความรู้สึก ความเข้าใจในความหมาย อันเกิดจากการเรียนรู้และสิ่งเร้าจากภายนอก ซึ่งการรับรู้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่แสดงออกมามีความแตกต่างกัน โดยมีปัจจัยหลายประการ เช่น เพศ

อายุ การศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประสบการณ์ในอดีต ความเชื่อ สังคมและค่านิยม ส่วนความคิดเห็นคือ การแสดงออกทางด้านความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยอาศัยพื้นฐานของความรู้ต่างๆ จากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมในขณะนั้น การแสดงออกทางความคิดเห็นจึงไม่ถาวรและมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอด

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2549 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จำนวนทั้งหมด 18,635 คน แยกเป็นนิสิตชาย 8,585 คน นิสิตหญิง 10,050 คน กลุ่ม

ตัวอย่างได้จากการจำแนกกลุ่มประชากรออกเป็นกลุ่มย่อย (stratum) ตามคณะ ชั้นปีและเพศ จำนวนร้อยละ 10 ของจำนวนประชากร โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ผลการสุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 1,864 ตัวอย่าง ตามตารางดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน จำนวน 54 ข้อ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการให้ค่าน้ำหนักของคะแนนสำหรับข้อคำถามออกเป็น 5 ระดับ และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งไม่เป็นการจัด

เก็บข้อมูลสถิติที่ตอบแบบสอบถามซ้ำซ้อนกันจำนวนทั้งสิ้น 1,864 คน โดยชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลแล้วจัดเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความเที่ยงตรง (validity) ของโครงสร้างและเนื้อหา (construct and content validity) โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง (Expertise Model)

2. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-

Table 1 Education background of Kasetsart University students in 2006.

Variable	Number (N=18,635)	Samples (n=1,864)	Percentage
1. Sex			
Male	8,585	859	46.1
Female	10,050	1,005	53.9
2. Undergraduate students (Year)			
First year	5,554	556	29.8
Second year	4,491	449	24.1
Third year	4,174	417	22.4
Fourth year	4,416	442	23.7
3. Program of study			
Agriculture	968	96	5.2
Fisheries	740	74	4.0
Forestry	847	85	4.6
Engineering	4,457	446	23.9
Education	973	97	5.2
Social science	1,318	131	7.0
Agro-industry	1,415	142	7.6
Business administration	2,045	205	11.0
Humanities	1,346	135	7.2
Science	2,201	220	11.8
Economics	1,636	164	8.8
Architecture	244	24	1.3
Veterinary medicine	306	31	1.7
Veterinary technology	139	14	.8

coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1984) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

3. ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อแสดงข้อมูลส่วนบุคคล ระดับการรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติด

4. ค่าเฉลี่ย (mean) เพื่อแสดงข้อมูลระดับการรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติด

5. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อแสดงความแตกต่างการรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติด

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผลการวิจัยจะแสดงให้เห็นถึงสภาพข้อเท็จจริงในการรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขนเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาสารเสพติดเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมนิสิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเกิดประโยชน์กับนิสิตและสถาบันการศึกษาตามวัตถุประสงค์ จากตารางดังนี้

Table 2 Students' perception about drug.

Perception about drug	(n = 1,864)		Level of perception
	$\bar{X}$	SD	
1. Meaning of drug	4.13 ^{2/}	.65	High
2. Type of drugs	3.81	.73	High
3. Perception about harmful of drug	4.20 ^{1/}	.73	High
4. Factors of drug abuse	3.90	.74	High
5. Perception of drug user abuse	3.45	.84	Moderate
6. Perception of damage to drug user	3.53	.87	High
7. Perception of drug avoidance	4.07 ^{3/}	.79	High
8. Perception of drug user treatment	3.21	.95	Moderate
Total	3.79	.54	High

Table 3 Students' perception in mass media about drug.

Perception in mass media about drug	(n = 1,864)		Level of perception
	$\bar{X}$	SD	
1. Television	4.19 ^{1/}	.79	High
2. Radio	3.29	.94	Moderate
3. Newspapers	3.61 ^{3/}	.93	High
4. Magazine / Leaflet	3.34	.95	Moderate
5. Advertisement cutout	3.48	.92	Moderate
6. Internet networking	3.30	.99	Moderate
7. Personal contact: friend, instructor, relatives	3.63 ^{2/}	.95	High
8. University public relations	3.05	.97	Moderate
9. Outsource university sector	3.20	.94	Moderate
Total	3.46	.63	Moderate

Table 4 Students' opinion on drug problems social environment.

Social environment	(n = 1,864)		Level of opinion
	$\bar{X}$	SD	
1. Poverty	3.60	.89	High
2. Family breakdown	4.11 ^{3/}	.80	High
3. Miscommunication and misunderstanding	4.13 ^{2/}	.79	High
4. Crowded community	3.96	.81	High
5. Night-life entertainment trap	4.17 ^{1/}	.82	High
6. Gambling	3.78	.87	High
7. Misperception in folkway teaching	3.78	.88	High
8. Idol - star copying	3.40	.97	Moderate
9. Capitalism influence	3.63	.91	High
10. Little responsibility of the government staff	3.59	.90	High
Total	3.81	.54	High

Table 5 Students' opinion on drug problems suitable venue for the prevention drug activity arrangement.

Suitable venue for the prevention drug activity arrangement	(n = 1,864)		Level of opinion
	$\bar{X}$	SD	
1. Space in the university campus	3.93 ^{2/}	.80	High
2. Space in the dormitory area	3.78	.89	High
3. Student activity center	3.80 ^{3/}	.82	High
4. Learning center	3.99 ^{1/}	.85	High
5. Students club area	3.70	.86	High
6. Canteen / Cafeteria area	3.70	.94	High
7. Sports center	3.64	.96	High
8. University bus service	3.74	.94	High
Total	3.79	.63	High

Table 6 Students' opinion on drug problem pattern and concept of activity to prevent drugs problems.

Pattern and concept of activity to prevent drugs problems	(n = 1,864)		Level of opinion
	$\bar{X}$	SD	
1. Provide drug prevention program for the newcomers	3.89 ^{3/}	.78	High
2. Campaign to setup students drug prevention club	3.87	.76	High
3. Setup drug counseling clinic	3.92 ^{2/}	.79	High
4. Create activity to promote commitment and agreement not to involve in drug	3.67	.91	High
5. Provide training program for drug prevention	3.74	.79	High
6. Exhibition campaign for drug prevention	3.79	.82	High
7. Drug prevention for study tour	3.92 ^{2/}	.87	High
8. Setup seminar and discussion for drug prevention	3.62	.84	High
9. Provide concert for drug prevention	3.92 ^{2/}	.90	High
10. Create television program for drug prevention	3.94 ^{1/}	.87	High
Total	3.83	.56	High

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน สรุปดังนี้

1. การรับรู้ของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการรับรู้เรื่องความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดอยู่ในระดับมาก ความรู้ที่นิสิตรับรู้มากที่สุดได้แก่ การรับรู้ถึงโทษและอันตรายของสารเสพติด รับรู้น้อยที่สุดได้แก่ การรับรู้วิธีการให้ความช่วยเหลือ/บำบัดรักษาผู้ติดสารเสพติด และด้านการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสารเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง สื่อที่นิสิตมีการรับรู้มากที่สุดได้แก่ สื่อโทรทัศน์ สื่อที่รับรู้ร้น้อยที่สุดได้แก่ สื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย

2. ความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ความคิดเห็นของนิสิตในทุกๆ ด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านสภาพแวดล้อมในสังคมที่มีส่วนทำให้ปัญหาสารเสพติดมีเพิ่มมากขึ้น นิสิตมีความเห็นมากที่สุด ได้แก่ แหล่งสถานบริการบันเทิงยามค่ำคืน มีความเห็นน้อยที่สุดได้แก่ การลอกเลียนแบบอย่างศิลปินดารามีชื่อเสียงด้านสถานที่ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการป้องกันปัญหาสารเสพติด นิสิตมีความเห็นมากที่สุดได้แก่ อาคารศูนย์เรียนรวม มีความเห็นน้อยที่สุดได้แก่ สถานที่บริเวณสนามกีฬา และด้านรูปแบบและแนวความคิดกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาสารเสพติดนิสิตมีความเห็นมากที่สุด ได้แก่ การผลิตรายการโทรทัศน์/ประชาสัมพันธ์ผ่าน KU Channel เพื่อเผยแพร่ความรู้ข่าวสารและกิจกรรมเรื่องสารเสพติด นิสิตมีความเห็นน้อยที่สุดได้แก่ การจัดเวทีอภิปราย

ระดมความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาสารเสพติด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอข้อคิดที่อาจเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปัญหาสารเสพติด ผู้บริหารและองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามสารเสพติด ได้นำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน หรือแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมป้องกันไม่ให้นิสิตเข้าไปสัมผัสกับสารเสพติดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเกิดประโยชน์กับนิสิตและสถาบันการศึกษาในอนาคตต่อไป ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่เห็นควรนำเสนอ ดังนี้ คือ

1. ด้านประสบการณ์ของนิสิตที่เคยทดลองใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่เป็นนิสิตเพศชายมากกว่า เพศหญิงซึ่งกลุ่มตัวอย่างเคยทดลองใช้มากที่สุดคือ **สุรา เบียร์/เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์** รองลงมาคือ **บุหรี่** ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ควรปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีตั้งแต่เริ่มแรกก่อนเข้ามาในมหาวิทยาลัย โดยกำหนดหลักสูตรการอบรมนิสิตกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาสารเสพติดได้ดียิ่งขึ้นและนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมในอนาคต โดยจัดหลักสูตรในโครงการบัณฑิตยุคใหม่ให้ครอบคลุมทุกชั้นปีอย่างต่อเนื่องตลอดการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัย และกำหนดกฎข้อบังคับและระเบียบวินัยนิสิตมาปฏิบัติอย่างจริงจังโดยแต่งตั้งคณะทำงานระดับผู้ปฏิบัติงานจากทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัยร่วมกับองค์กรนิสิตเพื่อตรวจสอบและตักเตือน ประกอบกับภาครัฐและหน่วยงานปราบปรามสารเสพติดที่เกี่ยวข้องต้องมีการควบคุมการจำหน่ายสุราให้กับเยาวชนอย่างเข้มงวดจริงจังและห้ามจำหน่ายสารเสพติดทุกชนิดในบริเวณมหาวิทยาลัย

2. ด้านการรับรู้เรื่องความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด นิสิตส่วนใหญ่ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีการรับรู้และเข้าใจเรื่องสารเสพติดเป็นอย่างดี โดยเฉพาะนิสิตชั้นปีที่ 1 มีความเข้าใจมากกว่าชั้นปีอื่น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรเพิ่มเติมความรู้ให้กับนิสิตทุกชั้นปีอย่างต่อเนื่องโดยจัดอบรมสัมมนาหลากหลายรูปแบบหรือจัดหลักสูตรการเรียนวิชาบูรณาการเรื่องสารเสพติดอย่างจริงจังและควรสนับสนุนส่งเสริมให้นิสิตมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นโดยการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายหรือชมรมแกนนำนิสิตเพื่อถ่ายทอดความรู้และปลูกฝังอุดมการณ์กับนิสิตอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับสารเสพติดโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือและนิงบประมาณสนับสนุน

3. ด้านการรับรู้ข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสารเสพติด นิสิตส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนประชาสัมพันธ์ทางสื่อเพื่อการรณรงค์ป้องกันปัญหาสารเสพติดควรให้ความสำคัญกับสื่อโทรทัศน์มากยิ่งขึ้นโดยเพิ่มเนื้อหาในรูปแบบให้หลากหลายมีความน่าสนใจ เนื่องจากสื่อโทรทัศน์มีแรงดึงดูดความสนใจทั้งภาพและเสียงรวมทั้งการจดจำถ้อยคำและเรื่องราวได้ดีกว่าสื่ออื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างของนิสิตยังมีการรับรู้จากสื่อประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยได้น้อยที่สุด ดังนั้นมหาวิทยาลัยฯ ควรมอบงานประชาสัมพันธ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักและให้ความสนใจเกี่ยวกับช่องทางการรับข่าวสารของนิสิตเพิ่มขึ้นควรพิจารณาหารูปแบบวิธีการเผยแพร่รณรงค์ประชาสัมพันธ์ในทุกสื่อช่องทางการสื่อสารเพื่อชี้ให้เห็นถึงผลโทษและการหลีกเลี่ยงสารเสพติดเพื่อให้นิสิตตระหนักและเข้าใจมากยิ่งขึ้น

4. ด้านสภาพแวดล้อมในสังคมที่มีส่วนทำให้ปัญหาสารเสพติดมีเพิ่มมากขึ้นอยู่ นิสิตมีความเห็นมากที่สุดคือ แหล่งสถานบริการบันเทิงยามค่ำคืน ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาและลดอัตราการ

เสี่ยงของการเข้าไปมั่วสุมใช้สารเสพติด ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า หน่วยงานภาครัฐและองค์กรอิสระต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามปัญหาสารเสพติดต้องเข้มงวดในการกวาดล้างตรวจสอบเยาวชนไม่ให้เข้าไปใช้บริการสถานบันเทิง และต้องสร้างจิตสำนึกความ เป็นครอบครัวซึ่งเป็นปัญหาสังคมอีกด้านหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่ง โดยสร้างความสามัคคีในสมาชิกครอบครัวต้องรักใคร่มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต และร่วมกันสร้างสัมพันธภาพที่อบอุ่นให้เกิดขึ้นในครอบครัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นมูลเหตุสำคัญอันดับแรกๆ ที่จะทำให้ไม่เกิดปัญหาในสังคมและไม่เกิดปัญหาสารเสพติดตามมา

5. ด้านสถานที่ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการป้องกันปัญหาสารเสพติด นิสิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อาคารศูนย์เรียนรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรกำหนดนโยบายประกาศให้มหาวิทยาลัยเป็นเขตปลอดสารเสพติด ตรวจสอบพื้นที่จุดเสี่ยงภายในบริเวณต่างๆ เช่น คณะ หอพัก พื้นที่ส่วนกลาง หอประชุมโรงสุบ โดยกำหนดให้เป็นพื้นที่เขตปลอดสารเสพติดอย่างจริงจัง และจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในและบริเวณรอบอาคารศูนย์เรียนรวม 1-3 ให้มีความสวยงามสะอาดเป็นระเบียบมีแหล่งพักผ่อนได้อาคารอย่างเพียงพอหรือจัดวางโต๊ะเก้าอี้ได้ร่มไม้เป็นสวนหย่อมหรือจัดหุ้มรอบอาคารสำหรับประชุมปรึกษาหารือการเรียน การทำกิจกรรมกลุ่ม จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์และมีเวทีสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการจัดบริการเครื่องอุปโภคบริโภคให้มีความสะดวกรวดเร็วมีคุณภาพทั้งเรื่องราคาความสะอาดและระบบความปลอดภัยในทรัพย์สินด้วย

6. ด้านรูปแบบและแนวความคิดการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาสารเสพติด พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีความเห็นมากที่สุดคือ การผลิตรายการโทรทัศน์/ประชาสัมพันธ์ ผ่าน KU Channel เพื่อเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารและกิจกรรมเรื่องสารเสพติด

ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้องค์กรนิสิตมีส่วนร่วมในการผลิตรายการและนำเสนอแผนงานรณรงค์การจัดกิจกรรมโดยใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์เพื่อป้องกันปัญหาสารเสพติดให้มากยิ่งขึ้น ควรเน้นรูปแบบรายการเป็นการจูงใจโดยใช้อารมณ์โน้มน้าวใจผู้ชมให้คิดคล้อยตาม อาทิ การพรรณนาถึงบทลงโทษตามกฎหมายและผลร้ายจากการเสพสารเสพติดจากประสบการณ์จริงของผู้ป่วยหรือภาพเคลื่อนไหวความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยให้นิสิตชมเพื่อเตือนสติและเกิดความหวาดกลัว หรือสร้างสถานการณ์จำลองโดยมีตัวละครเป็นนิสิตจากทุกคณะเพื่อกระตุ้นความสนใจ ส่วนความเห็นของรูปแบบการจัดกิจกรรมการป้องกันปัญหาสารเสพติดอื่นๆ ร่องลงมาคือ การจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษา การศึกษาดูงานด้านสารเสพติดสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด การจัดแสดงดนตรีรณรงค์ต่อต้านสารเสพติด การกำหนดหลักสูตรอบรมการป้องกันปัญหาสารเสพติดตามลำดับ ซึ่งรูปแบบต่างๆ เหล่านี้ก็ยังเป็นประโยชน์และมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปกป้องนิสิตให้ห่างไกลสารเสพติด ผู้วิจัยจึงเห็นว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยควรสนับสนุนและพิจารณาดำเนินการต่อไป เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามสารเสพติดพ.ศ.2548-2551 และแนวการดำเนินยุทธศาสตร์บรรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศโดยรวม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางการทำวิจัยที่ควรขยายขอบเขตการศึกษาให้กว้างขวางขึ้นตามลักษณะภูมิประเทศของแต่ละวิทยาเขตเกี่ยวกับการรับรู้และความคิดเห็นของนิสิตต่อการป้องกันปัญหาสารเสพติด

2. รูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้กับนิสิตเข้าร่วมนั้นต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่นิสิตได้รับและประเมินผลความสนใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม จึงควรศึกษาเรื่องกระบวนการยอมรับที่มีต่อรูปแบบการดำเนินกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสถานการณ์ปัญหาสารเสพติดระหว่างนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมกับไม่เข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมนิสิตให้น่าสนใจและมีความเหมาะสมตรงตามกลุ่มเป้าหมาย

4. ควรมีการศึกษาสาเหตุพฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงต่อการทดลองใช้สารเสพติดของนิสิต เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางการกำหนดนโยบายป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กรณีการ์ สุวรรณโชติ. 2528. “บทบาทพยาบาลด้านการปรับสภาพการรับรู้ต่อภาวะเครียด”. น. 464-465. *เอกสารการสอนวิชา मनคติและกระบวนการพยาบาล*. กรุงเทพมหานคร: นั้กัการพิมพ์.
- พัฒนา สุขประเสริฐ. 2549. *การถ่ายถอดเทคโนโลยีการเกษตรและด้ว้บ่งชี้ความสำเร็จ*. กรุงเทพมหานคร: คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐพร สัทธิชัย. 2547. *ความคิดเห็นของผู้ติดยาเสพติดจากสถาบันร้ญญาร้กัย์ที่มีต่อการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด*. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภาณุวัฒน์ เงินโสภา. 2547. *ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมที่มีต่่อนโยบายการปราบปรามยาเสพติด: กรณีศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาในเขตดินแดงสังกัดกรมสามัญศึกษา*. กรุงเทพมหานคร:

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา. 2547. *สรุป
ผลการดำเนินงานโครงการพลังนักศึกษาพลัง
แผ่นดินขจัดสิ้นยาเสพติดและโครงการรณรงค์
ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

Cronbach, L. 1984. *Essential of Psychological
Testing*. 3rd ed. New York: Harper and Row.

Sukprasert, P. 2007. *Agricultural Extension and It's
Development in Thailand*. Faculty of Agriculture,
Kasetsart University, Bangkok.